

Debreceni Ítéltábla

Fkf.III.418/2023/11.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2023. augusztus 29. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Az emberölés büntette és más bűncselekmények miatt fk. Terhelt1 és társa ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2023. április 11. napján kihirdetett 12.Fk.10/2023/30. számú ítéletét helybenhagyja.

A szabadságvesztés tartamába beszámítja a vádlottak által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

I n d o k o l á s

[1] A Miskolci Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatában fk. Terhelt1 I. rendű és fk. Terhelt2 II. rendű vádlottakat bűnösnek mondta ki tártettesként elkövetett emberölés büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) és d) pont], tártettesként elkövetett kifosztás büntetében [Btk. 366. § (1) bekezdés b) pont], valamint tártettesként elkövetett jármű önkényes elvétele büntetében [Btk. 380. § (1) bekezdés]. Ezért – halmazati büntetésül – fk. Terhelt1 I. rendű vádlottat 7 év 6 hónap – fiatakorúak börtönében végrehajtandó – szabadságvesztésre és 8 év közügyektől eltiltásra, míg fk. Terhelt2 II. r. vádlottat 9 év 6 hónap – fiatakorúak börtönében végrehajtandó – szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a vádlottak feltételes szabadságra bocsáthatóságának legkorábbi időpontjáról, az előzetes fogvatartás beszámításáról, a lefoglalt bűnjelekről, és kötelezte a vádlottakat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az ítélet ellen az ügyészség mindkét vádlott tekintetében a kiszabott büntetés súlyosítása végett, a szabadságvesztések tartamának felemelése, fk. Terhelt1 I. rendű vádlott tekintetében a közügyektől eltiltás tartamának felemelése és a feltételes szabadságra bocsátás kizártságának megállapítása, valamint egyes bűnjelek tárgyletében történő kezelése érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] Az I. rendű vádlott védője „az ítélet rendelkező része és indokolása ellen” jelentett be fellebbezést a büntetés enyhítése érdekében, míg a törvényes képviselőjeként kirendelt ügygondnok nem jelentett be jogorvoslatot.

[4] Az I. rendű vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolása szerint a törvényszék az eljárás során teljeskörűen feltárt személyes körülményeket nem értékelte kellő súllyal, ezért a büntetés enyhítése indokolt.

[5] Fk. Terhelt2 II. rendű vádlott és védője a kiszabott büntetés enyhítése érdekében jelentettek be fellebbezést, amit a II. rendű vádlott védője – írásbeli beadványában – az enyhítő körülmények túlsúlyára hivatkozással fenntartott.

[6] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.219/2023/2. számú átirata szerint az elsőfokú bíróság a büntetőeljárás törvény rendelkezéseinek betartásával folytatta le a büntetőeljárást, a vádlottak bűnösséget beismerő és tárgyaláshoz való jogukról lemondó nyilatkozatát az előkészítő ülésen végzésével elfogadta, így az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottsága nem vizsgálható. A megállapított tényállás és a bűnösségre vont következtetés is törvényes, azonban a teljeskörűen feltárt és részletesen elemezett alanyi és tárgyi bűnösségi körülmények körében a súlyosító körülmények túlsúlya miatt a büntetések súlyosítása indokolt. Az ügyészi fellebbezést – a bűnjelekre vonatkozó rész kivételével – fenntartotta és a vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetések tartamának felemelésére, az I. rendű vádlottal szemben a kiszabott közügyektől eltiltás tartamának felemelésére, valamint a II. rendű vádlott tekintetében – a Btk. 38. § (4) bekezdés e) pont eb) alpontja és a Btk. 109. § (5) bekezdésére figyelemmel – a feltételes szabadság kedvezményéből történő kizárásra tett indítványt.

[7] Az ítéltábla az elsőfokú ítélet elleni fellebbezéseket a Büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban Be.) 598. § (2) bekezdése alapján tanácsulésen bírálta el, mivel annak törvényi előfeltételei fennálltak.

[8] A fellebbezések alaptalanok.

[9] Tekintettel arra, hogy a fellebbezés bejelentésére kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján került sor (mértékes fellebbezés), a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel érintett részét bírálta felül.

[10] A Be. 590. § (5) bekezdésének szabályai azonban a felülbírálatot kiterjesztik a szankciós fellebbezésnél is az eljárási szabályok betartására, az abszolút és súlyos relatív hibából eredő hatályon kívül helyezési okok esetleges fennállására, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésre, ha a vádlottat fel kell menteni vagy vele szemben az eljárást meg szüntetni, valamint a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezésre [Be. 590. § (5) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontok – c) pont, (5a) bekezdés]. Értelmszerűen szankciós fellebbezésnél a büntetés kiszabása a fellebbezés oka és célja a büntetésre vonatkozó rendelkezés megváltoztatása, ezért a Be. 590. § (5) bekezdés d) pontban foglaltak jelen esetben a Be. 590.§ (3) bekezdésében írtaknak feleltethetők meg. Ezen túl a másodfokú bíróság hivatalból döntött a Be. 590. § (7) bekezdésének előírása szerint az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben.

[11] Az ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék az eljárást a perjogi szabályok maradéktalan megtartásával folytatta le, nem vétett sem abszolút, sem olyan súlyú relatív hibát, amely az érdemi felülbírálatot kizárná. Hatályon kívül helyezési ok nem volt észlelhető. Külön kiemelendő, hogy a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására perrendszerűen került sor, annak feltételei maradéktalanul fennálltak.

[12] A Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja értelmében ugyanakkor a másodfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát, és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította, mert a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be. A mértékes fellebbezésnél az első fokon megállapított tényállás rögzül, azaz a tényálláshoz kötöttség teljes. Mindemellett az is kiemelendő, hogy mivel a vádlottak az előkészítő ülésen a bűncselekmény elkövetését a váddal egyezően beismerték és a tárgyaláshoz való jogukról lemondtak, a Be. 580. § (2) bekezdés b) pontja szerint a váddal egyező tényállás és minősítés miatt fellebbezésnek sincs helye, az csak a kiszabott büntetés mértékére, valamint az egyéb járulékos kérdésekre korlátozódhat.

[13] A büntető törvény helyes alkalmazásával a vádlott bűnösségének megállapítása törvényes, nem merült fel olyan körülmény, amely a felmentést vagy az eljárás megszüntetését indokolná, hiszen büntethetőségi akadály nem valósult meg. E részben utal rá az ítéltábla, hogy a bűnösség beismerését követő másodfokú eljárásban a felülbírálat valódi és tényleges korlátja a tényállás érinthetetlensége, mert még a bűnösség beismerése esetén is vizsgálnia kell a másodfokú bíróságnak, hogy nincs-e a helye a vádlott felmentésének vagy az eljárás megszüntetésnek, függetlenül attól, hogy az elsőfokú bíróság a Be. 500. § (2) bekezdés b) pontja értelmében a vádirati tényállás megalapozottságát és a bűnösség kérdését nem vizsgálja. A Be. 606. § (3) bekezdése a felülbírálat kiterjesztéséből eredően, a favor defensionis elv alapján lehetőséget ad a másodfokú bíróságnak korlátozott revízió esetén is a megváltoztatásra, ha a felmentésnek vagy az eljárás megszüntetésének lenne helye. Jelen ügyben a bűnösség megállapítása azonban törvényes, a revíziós szabályok helyes értelmezése miatt viszont indokolt mindezt kiemelni, mivel a Be. 590. § (3) bekezdésének általános szabályát a Be. 590. § (5) bekezdés b) pontja figyelembevételével kell alkalmazni.

[14] Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a vádlottak bűnösségére és a cselekmények anyagi jogi minősítése is megfelel a törvénynek, helytálló és kellően részletes az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatos jogi indoklása is.

[15] A törvényszék a vádlottak javára és terhére szóló alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket helyesen tárta fel. Ahogy arra a fellebbviteli főügyészség is helyen mutatott rá, az időmúlás valóban nem jelentős, ugyanakkor nem is elhanyagolható, hiszen a vádlottak a büntetőeljárás során végig a legsúlyosabb kényszerintézkedés hatálya alatt álltak, ilyenkor pedig a rövidebb tartam is enyhítő körülményt jelent (Kúria 56/2007. BK. vélemény III.10.), ami azonban enyhébb büntetést jelen ügyben nem eredményezhet.

[16] Az elsőfokú bíróság a vádlottakkal szemben a büntetési célok elérésére alkalmas, a büntetéskiszabási elveknek megfelelő, tetтарыыos büntetést szabott ki, e körben kellően részletes és alapos indokolást is adott, az abban foglaltakkal az ítéltábla egyetértett.

[17] A büntetési tétel középértékére irányadó Btk. 80. § (2) bekezdése a büntetőjogi szankciórendszer egyetlen elemére, a szabadságvesztésre – ezen belül is kizárólag a határozott ideig tartó szabadságvesztésre – vonatkozik, az adott büntetési nem konkrét mértékének megállapításához ír elő a jogalkalmazó számára kötelező jelleggel egy figyelembeveendő szempontot. Ebből már önmagában is az következik, hogy a hivatkozott rendelkezés nem érinti az általános büntetéskiszabási elveket, és nem zárja ki, hogy a bíróság az irányadó egyedi ügyben felderített különös körülményeket a törvénynek és a bírói gyakorlatnak megfelelően belátása szerint értékelje, mérlegelje [13/2002. (II. 20.) AB határozat III.1.3.]. A törvényszék meggyőző indokát adta, hogy milyen okok és körülmények miatt látta indokoltnak fk. Terhelt1 I. rendű vádlottnál a hét év hat hónapos középérték alkalmazását, míg fk. Terhelt2 II. r. vádlottat illetően a középértéket megközelítő, kilenc év hat hónapban meghatározott tartamot. E körben a megbánás és különösen a bűnösség beismerése nagy nyomatékú, a büntetések súlyosítása ellen ható enyhítő körülmény, ami kellőképpen kifejezésre jutott a szankció mértékének meghatározásakor, így az ítéltábla a kiszabott büntetések enyhítésére sem látott alapot.

[18] A jelen ügyben II. rendű vádlottra kiszabott szabadságvesztés tartamára figyelemmel nem foghatott helyt az ügyészség feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kizárására irányuló indítványa, hiszen az a Btk. 38. § (4) bekezdés e) pont eb) alpontja és a Btk. 109. § (5) bekezdése alapján az csak akkor zárható ki – és ez is csak lehetőség, nem ipso iure alkalmazandó –, ha a bűncselekmény elkövetésekor a tizenhatodik életévét betöltött terheltet tízévi vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztésre ítélik.

[19] Törvényesen került sor a szabadságvesztés büntetések végrehajtási fokozatának és a feltételes szabadságra bocsáthatóságnak a megállapítására, mint ahogy megfelelnek a törvénynek a vádlottak által előzetes fogva tartásban töltött idő beszámítására, a bűnjelekre és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezések is.

[20] A kifejtettek alapján az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezések alaptalansága folytán helybenhagyta.

[21] Az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig a vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítására vonatkozó rendelkezés a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

Debrecen, 2023. augusztus 29.

Dr. Gömöri Olivér s.k. a tanács elnöke

Dr. Horváth Péter s.k. előadó bíró

Dr. Répássy Árpádné Dr. Német Laura s.k. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 12.Fk.10/2023/30. számú ítélete a másodfokú határozat által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2023. augusztus 29.

Dr. Gömöri Olivér s.k.
a tanács elnöke